

Repositoris digitals

Disseny i implementació per a
biblioteques, arxius i museus
2/4

Ciro Llueca
Sandra Reoyo

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya
18 d'octubre de 2012

Programa

1. **Què són els repositoris digitals i per a què serveixen** (Dimarts 16.10.12)
 - 1.1 Cultura *Open Access*: de la *serial crisis* a la resposta de la comunitat
 - 1.2 Tipus de repositoris: institucionals, cooperatius, temàtics, recol·lectors
2. **Disseny i implementació d'un nou repositori** (Dijous 18.10.12)
 - 2.1 Cobertura estratègica i legal: rere la coherència amb la institució i la llei
 - 2.2 Maquinari i programari: sistemes propietaris, lliures i a mida
3. **Difusió i avaluació** (Dimarts 23.10.12)
 - 3.1 Planificació dels processos de treball
 - 3.2 Publicació i promoció: objectiu "repositoris sostenibles"
 - 3.3 Avaluació: visibilitat, interoperabilitat i polítiques públiques
4. **Preservació digital** (Dijous 25.10.12)
 - 4.1 Estratègia: definint una política per al futur
 - 4.2 Tàctica: a l'espera de la solució global, algunes recomanacions

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

1. Què són els repositoris digitals i per a què serveixen? (síntesi)

En síntesi (1)

- L'accés obert és un moviment que promou l'accés universal al coneixement finançat amb diners públics
- Va sorgir a Internet com a resposta a una sèrie de circumstàncies econòmiques i culturals que han afectat a les biblioteques, arxius i museus

En síntesi (2)

- Els repositoris digitals són “un conjunto de servicios prestados por una institución a su comunidad para recopilar, gestionar, difundir y preservar su producción digital a través de una colección organizada, de acceso abierto e interoperable”
(Barrueco et al., 2010)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

En síntesi (3)

- Serveixen per publicar a Internet, normalment amb accés lliure, una base de dades que inclou els documents digitals o digitalitzats que formen els fons i col·leccions relacionades amb una unitat d'informació
- Compartir i preservar!

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

En síntesi (4)

- Existeixen repositoris institucionals, cooperatius, temàtics i portals
- Existeixen passarel·les i sistemes que ofereixen accés a múltiples repositoris

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

2. Disseny i implementació d'un nou repositori

- 16:00h Síntesi de la classe anterior
- 16:15h Cobertura estratègica i legal
Rere la coherència amb la institució i la llei
- 17:00h Pausa
- 17:15h Maquinari i programari
Sistemes propietaris, lliures i a mida
- 18:15h Pràctiques amb Dspace i CONTENTdm

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

2. Disseny i implementació d'un nou repositori

2.1 Cobertura estratègica i legal

Cobertura estratègica (1)

- Les unitats d'informació han de conèixer (i participar, si és possible) en la planificació estratègica de la institució
- Iniciar un procés de disseny i implementació d'un repositori digital ha de partir necessàriament d'un pla que sigui coherent amb l'entitat que finançarà i impulsarà la nova eina

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (2)

- Sumar esforços entre àrees, departaments, seccions...
- Projectes (co)finançables i que comptin amb la complicitat i implicació dels directius
- Evitar la duplicitat d'esforços

Per a què volem crear el repositori?
És una necessitat real?

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (3)

Misión

La misión de la Biblioteca Nacional es recopilar el patrimonio bibliográfico y documental español, garantizar su integridad y facilitar el acceso a toda la ciudadanía y a las generaciones futuras.

**PLAN ESTRATÉGICO
2012-2014**

4. Reforzar las funciones sustanciales de la Biblioteca Nacional

- 4.1. Disminución gradual de unidades no registradas en SIGB
- 4.2. Incremento de las colecciones y servicios digitales
- 4.3. Desarrollo del sistema de preservación digital
- 4.4. Mejora de la accesibilidad en línea y presencial
- 4.5. Fomento de los programas de investigación, tanto propios como en colaboración con otras instituciones
- 4.6. Desarrollo de programas profesionales
- 4.7. Mejora de los programas y herramientas de difusión

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (4)

- Objectius marc del repositori
- Descripció dels recursos necessaris:
 - Humans
 - Infraestructura
 - Col·leccions (prioritzar les que tenen més impacte)
 - Documents nascuts digitals
 - Digitalització retrospectiva
- Dimensions de futur (creixement en docs., usos...)
 - Formats acceptats
 - Metadades

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (5)

- Què opinen els investigadors?
 - Els que associen accés obert amb autoarxiu són una minoria
 - Més en física, matemàtiques, humanitats i art
 - Menys en medicina i ciències de la vida
 - Els favorables pensen en els beneficis:
 - Més lectors, més visibilitat
 - Són, essencialment, conservadors (No volen canvis)
 - Accés obert és una eina complementària, no reemplaça a les que ja existeixen

(Fry, Creaser, Whit, 2011)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (6)

- Beneficis d'un repositori:
 - Obrir i oferir els resultats de la institució o la comunitat al món
 - Maximitzar la visibilitat dels documents, proporcionant una major oportunitat d'impacte
 - Exhibir i vendre la institució a grups potencialment interessats: personal, estudiants, *partners*...
 - Donar suport al procés de recerca amb abundància de dades
 - Compilar i conservar la producció digital (i analògica, si existeix digitalització retrospectiva)
 - Proporcionar un escenari per al treball, de col·laboració i de projectes a gran escala

(Swan, 2011)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura estratègica (7)

- El futur d'un repositori:
 - Identificar i captar continguts valiosos
 - Posar a disposició el contingut d'una manera sistemàtica i estandarditzada
 - Preservar els continguts
 - Ensenyar a trobar i a citar continguts
 - Educar sobre el *copyright* i la propietat intel·lectual
 - Ajudar en la publicació

(Hixson, 2005)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Repositori propi o cooperatiu (1)

- Repositori propi, si es tenen recursos, per incrementar i consolidar la visibilitat institucional
- Repositori cooperatiu per unir esforços i aconseguir ràpidament impacte dels autors i de la institució
- Aspectes a tenir en compte per prendre la decisió:
 - Política de la nostra institució
 - Usuaris
 - Característiques dels documents
- No són excloents!

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Repositori propi o cooperatiu (2)

Avantatges repositori propi	Avantatges repositori cooperatiu
Increment i consolidació de la visibilitat Institucional	Incorporació immediata en un repositori en funcionament amb els processos establerts
Personalització, autonomia, control, rapidesa i flexibilitat per experimentar o desenvolupar funcions ad-hoc	Agrupació dels continguts (més fàcil la recuperació de la informació per als usuaris i menor possibilitat de duplicar digitalitzacions)
Més fàcil convèncer als autors per a l'autoarxiu (més personalitzat)	Més visibilitat i difusió dels documents (més massa crítica, més usuaris, més consultes, millor posicionament en els cercadors, marca consolidada, etc.)
Eina per a la institució per analitzar i avaluar la seva recerca	Serveis de valor afegit que difícilment es poden tenir localment, per exemple, solucions costoses de preservació o migració o emulació de formats, últimes tendències tecnològiques, etc.
Millor posicionament en el Ranking Web of World repositories	Garantia de procediments establerts amb experiència, <i>know-how</i> i suma de coneixements
	Menys inversió econòmica (economia d'escala, racionalització i estalvi de costos)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (1)

- Les lleis de propietat intel·lectual vigents en la majoria dels països obliguen a obtenir permisos dels propietaris dels drets morals i/o materials per publicar en els repositoris, i en quins termes
- Més fàcil demanar perdó que demanar permís...!

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (2)

- La propietat intel·lectual d'una obra literària, artística o científica correspon al seu autor pel sol fet de la seva creació
- Dos tipus de drets:
 - Personal
 - Patrimonial
- Serà necessari tenir l'autorització de l'autor o dels seus hereus per incloure les seves obres en el repositori

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (3)

- Habitualment, els drets de les obres creades per treballadors d'una organització com a part de la seva feina, pertanyen a la organització:
 - Centres de recerca
 - Centres docents
 - Museus i centres culturals
 - Universitats
 - Biblioteques

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (4)

- A Espanya existeixen obres no subjectes a drets d'exploació:
 - Obres d'autor conegut mort > 80 anys
 - Fonogrames, audiovisuals i emissions radiofòniques > 50 anys
 - Fotografies > 25 anys
- Els drets morals no caduquen mai

(Ferrer et al., 2005, en base a la legislació espanyola)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (5)

- En les obres orfes no es pot localitzar al titular dels drets:
 - Cerca diligent (criteris a unificar)
 - Bases de dades, catàlegs comercials
 - Llicències col·lectives per països (agències de drets)

“La tasca d'identificar i contactar amb els titulars dels drets representa el cost més alt en els projectes de preservació digital. La majoria ni responen a la sol·licitud”. (Laura Campbell, Library of Congress, 2006, citada per Keefer & Gallart 2007)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (6)

- Els professionals disposem de bons i suficients arguments per convèncer als nostres futurs dipositants de la bona fe dels repositoris

(Vives, 2005)

Why is the Internet Archive collecting sites from the Internet? What makes the information useful?

Most societies place importance on preserving artifacts of their culture and heritage. Without such artifacts, civilization has no memory and no mechanism to learn from its successes and failures. Our culture now produces more and more artifacts in digital form. The Archive's mission is to help preserve those artifacts and create an Internet library for researchers, historians, and scholars. The Archive collaborates with institutions including the [Library of Congress](#) and the [Smithsonian](#).

¿Por qué el Internet Archive colecta los sitios web de Internet?

La mayoría de las sociedades dan importancia a las herramientas que logran la preservación de su cultura y su patrimonio. Sin ello, la civilización no tiene memoria y no existe un mecanismo para aprender de sus éxitos y fracasos. (...) La misión (...) es crear una biblioteca de Internet para investigadores, historiadores y eruditos

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (7)

- En els repositoris institucionals és habitual que s'arxivin versions *pre* o *post-print* d'articles publicats en mitjans acadèmics
- Habitualment les revistes acadèmiques permeten aquesta pràctica
- L'autor haurà d'expressar per escrit el seu consentiment per al:
 - Dipòsit (tant si és autoarxiu com delegat)
 - Transformació tècnica per a preservació
 - Comunicació pública a Internet

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Cobertura legal (8)

- En els documents nascuts digitals que s'inclouen en els repositoris d'accés obert s'estan usant àmpliament les llicències *Creative Commons*
- Amb aquestes, l'autor determina a priori els usos que es poden fer de la seva obra
- A partir de 4 condicions s'elaboren 6 llicències, des de la més permissiva a la més restrictiva

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012 <http://creativecommons.org/>

Cobertura legal (9)

- Reconocimiento (Attribution):** En cualquier explotación de la obra autorizada por la licencia hará falta reconocer la autoría.
- No Comercial (Non commercial):** La explotación de la obra queda limitada a usos no comerciales.
- Sin obras derivadas (No Derivate Works):** La autorización para explotar la obra no incluye la transformación para crear una obra derivada.
- Compartir Igual (Share alike):** La explotación autorizada incluye la creación de obras derivadas siempre que mantengan la misma licencia al ser divulgadas.

<http://creativecommons.org/>

Reconocimiento (by): Se permite cualquier explotación de la obra, incluyendo una finalidad comercial, así como la creación de obras derivadas, la distribución de las cuales también está permitida sin ninguna restricción.

Reconocimiento - NoComercial (by-nc): Se permite la generación de obras derivadas siempre que no se haga un uso comercial. Tampoco se puede utilizar la obra original con finalidades comerciales.

Reconocimiento - NoComercial - CompartirIgual (by-nc-sa): No se permite un uso comercial de la obra original ni de las posibles obras derivadas, la distribución de las cuales se debe hacer con una licencia igual a la que regula la obra original.

Reconocimiento - NoComercial - SinObrasDerivada (by-nc-nd): No se permite un uso comercial de la obra original ni la generación de obras derivadas.

Reconocimiento - CompartirIgual (by-sa): Se permite el uso comercial de la obra y de las posibles obras derivadas, la distribución de las cuales se debe hacer con una licencia igual a la que regula la obra original.

Reconocimiento - SinObrasDerivada (by-nd): Se permite el uso comercial de la obra pero no la generación de obras derivadas.

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012

Cobertura legal (10)

- És recomanable que cada objecte dipositat en el repositori inclogui de manera clara les possibilitats d'ús del document
- Existeix la possibilitat de l'embargament (temporal, per IP, etc.) <http://www.zaragoza.es/ciudad/usic/>

Condiciones de uso:

Las imágenes contenidas en esta página web están libremente disponibles para su visualización.

Para cualquier uso de las imágenes que implique reproducción con fines de publicación y difusión se deberá contar con la autorización expresa del Ayuntamiento de Zaragoza que pueden solicitar en: archivo@zaragoza.es.

El Ayuntamiento de Zaragoza no se responsabiliza del uso que puedan hacerse de las reproducciones en contra de los derechos de autor protegidos por la ley, estando sujetas a lo estipulado por la Ley de Propiedad Intelectual, así como a las normas del ordenamiento jurídico vigente en materia de acceso a los registros y archivos públicos, protección del derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen, así como a la ley de protección de datos de carácter personal, y demás legislación vigente.

El acceso a las imágenes de esta web implica la aceptación de estas condiciones de uso.

Lluca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

2.2 Maquinari i programari

Maquinari (1)

- L'elecció entre un sistema local o extern depèn de diversos factors, bàsicament econòmics
 - Si la institució no té un equip informàtic estable i personal tècnic, serà més ràpid i econòmic ubicar el repositori en un sistema extern
 - Però, a llarg plaç, serà més car mantenir una estructura externa

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Maquinari (2)

	Servidor local	Servidor extern
Avantatges	Velocitat en el tractament dels documents digitals Possibilitat d'aprofitar els recursos (maquinari, programari, personal) existents Treball més proper al personal tècnic responsable dels sistemes Més control i flexibilitat, més oportunitats per experimentar o desenvolupar funcions ad-hoc	Sense responsabilitat sobre els equips informàtics i el seu manteniment i garantia de més disponibilitat i control d'errors El sistema està operatiu des de l'inici, amb el consegüent estalvi d'energia i temps en configuració, instal·lació, etc. Possibilitat de sumar-se a un consorci o acord cooperatiu existent per abaratir costos Si es treballa cooperativament, possibilitat de gestió més eficaç ja que es treballa en una empresa "neutral"

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

(Basat en Clobridge, 2010)

Maquinari (3)

	Servidor local	Servidor extern
Desavantatges	Requereix personal d'administració de sistemes Requereix compra d'infraestructura tecnològica (maquinari i programari), manteniment i actualitzacions Requereix responsabilitzar-se de processos de <i>back-up</i>	Costos anuals Dificultats en cas de voler canviar de proveïdor del servidor Falta de control Ús de banda ample a Internet Possibles problemes derivats de la propietat intel·lectual per emmagatzemar la informació en servidors externs Possibles problemes relacionats amb la protecció de dades personals

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

(Basat en Clobridge, 2010)

Maquinari (4)

- Un exemple de sistema bàsic d'arquitectura tècnica local per un repositori:
 - Un node de la sèrie ProLiant DL360, amb dos processadors de 6 nuclis més 24 GB RAM (ampliables a 128 GB) i un disc dur intern de 300 GB (ampliables a 2 TB)
 - L'exemple, d'HP, té un preu aprox. de 7.000 €. Altres versions de Sun o Dell consultar

HP ProLiant DL320 G6
Server series

HP ProLiant DL360 G7
Server series

HP ProLiant DL370 G6
Server series

HP ProLiant DL380 G7
Server series

HP ProLiant DL385 G7
Server series

<http://h10010.www1.hp.com/wwpc/us/en/sm/WF04a/15351-15351-3328412-241644-241475.html>

Maquinari (5)

- Altres factors que determinaran el grau de complexitat de l'arquitectura són:
 - Volum i tipus de documents a dipositar
 - Consultes d'usuaris potencials
- A més, del servidor, serà necessari disposar d'estacions de treball (escàners, càmeres...)
- Finalment, equips d'alimentació ininterrompuda i dispositiu de *back-up*

Lluca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

MDC, Memòria Digital de Catalunya

MDC Memòria Digital de Catalunya

Es un repositori cooperatiu que conté, en accés obert, col·leccions digitalitzades relacionades amb Catalunya i el seu patrimoni. A l'MDC s'hi troben les còpies digitals de fotografies, dibuixos, mapes, cartells, fulls, inculcades i un llarg etcètera amb un total de més de 2 milions de documents relacionats amb Catalunya i procedents de 11 institucions diferents (universitats, biblioteques especialitzades, arxius, etc.). També s'hi poden consultar més de 300 revistes catalanes antigues digitalitzades a través del portal Arxiu de Revistes Catalanes Antigues (ARCA) de la Biblioteca de Catalunya.

La principal finalitat de l'MDC és augmentar la visibilitat i consulta de les col·leccions especials i patrimonials de les biblioteques de Catalunya. Aquesta finalitat es concreta en els següents objectius: [+]

general **rey** **aplec**
vers **anuari** **concepció** **presente**
catalunya **anys** **acte**
correspondència **rebuda**
cartes **casa** **1937** **señor**
principado **compreses** **tres** **carta**
municipal **ciudad** **actes**

Un cop realitzada la cerca es pot seleccionar entre visualitzar els resultats en col·leccions d'imatges, de text o en revistes d'ARCA i dins d'aquests es pot refinar la cerca per data, autor o matèria. Per a cada document s'oferirà la seva imatge i descripció que inclou les condicions d'ús del document i l'opció de generar automàticament un PDF per a poder descarregar o imprimir el document amb més facilitat.

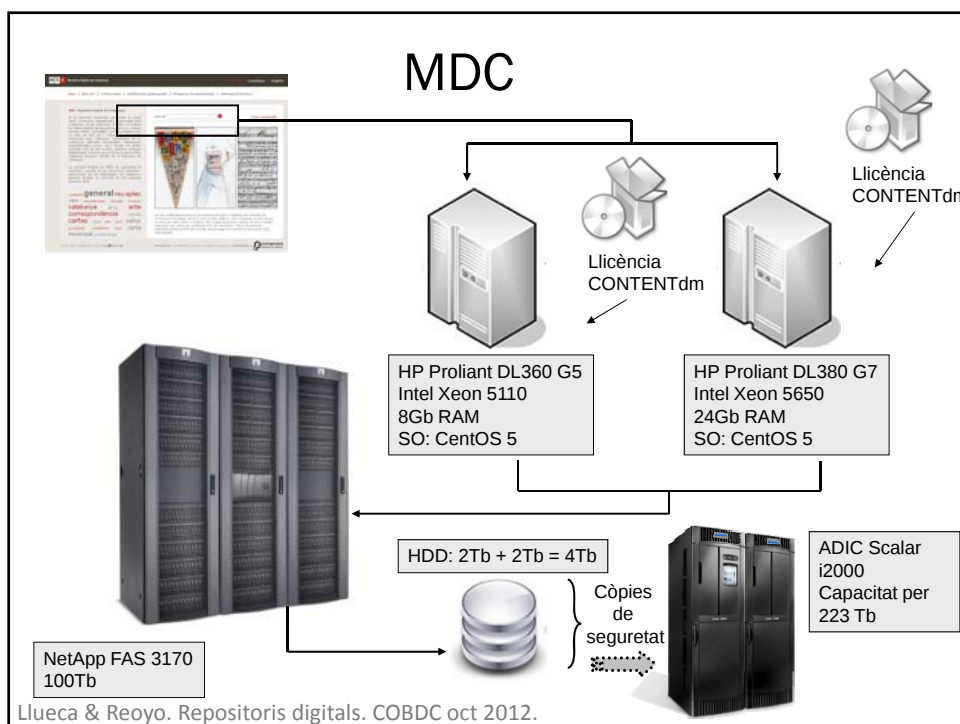
Recollit en: ContentDM | Open Archives Initiative | Contributor a Europeana pensar la cultura

<http://www.cbuc.cat/mdc>

MDC

- La Memòria Digital de Catalunya (2006-) és un repositori cooperatiu que dona accés a col·leccions digitalitzades d'institucions científiques, culturals i/o erudites de Catalunya. Està impulsat per les universitats catalanes i la Biblioteca de Catalunya
- Funciona amb CONTENTdm, 2 milions de documents en 68 col·leccions
- Gran volum de documents i pes i molts usuaris potencials → Usa un únic node de 2TB. És la major col·lecció del món en CONTENTdm

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Programari (1)

- La tendència mundial és implementar els repositoris amb programari lliure
- Motius:
 - Adaptabilitat ràpida a cada cas
 - Costos que no inclouen llicències
 - Escrutini públic dels codis
 - Comunitats internacionals importants (continuitat del programari i millores)

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Programari (2)

- L'elecció del programari es produeix en base al tipus de document a dipositar
- No existeix un únic programari amb solucions adients per totes les tipologies de documents
 - Les imatges, generalment més pesades, han de poder ser editades, sensibles a zoom, amb metadades visibles
 - Els manuscrits han d'incloure a més la transcripció del text
 - Les revistes digitals, els treballs acadèmics i documents textuais han de permetre la cerca en el text lliure

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Programari (3)

- Existeixen uns 70 programaris en ús
- Els més comuns són DSpace (27%) i EPrints (16%)
 - Són fàcils d'instal·lar i mantenen i gestionen tot tipus de formats
 - Són de codi obert (Opendoar.org, 2011)
 - A Espanya el 68% dels repositoris usen DSpace (Abadal et al., 2010)
- Fedora és el més complexe
 - Requereix instal·lació i desenvolupament tècnic expert
 - També és de codi obert
- Greenstone és molt usat per institucions amb pocs recursos
 - De codi obert
 - És senzill d'instal·lar i mantenir
- CONTENTdm, d' OCLC, ideal per col·leccions de mida limitada

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Programari (4)

- És recomanable que els sistemes de repositori es construeixin sobre sistemes de bases de dades, com Oracle, Microsoft SSQL, o MySQL, per garantir la flexibilitat a llarg plaç
- Existeixen poques comparatives públiques i guions per l'elecció del sistema:
 - Singh et al. A comparative analysis of institutional repository software. *International Conference on Open Repositories* 2010.
http://biecoll.ub.uni-bielefeld.de/volltexte/2011/5076/pdf/abs_singh_comparative.pdf
 - Open Society Institute. *A guide to institutional repository software* 2004
http://www.soros.org/openaccess/pdf/OSI_Guide_to_IR_Software_v3.pdf

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

OJS

- OJS (Open Journal Systems), desenvolupat pel Public Knowledge Project (<http://pkp.sfu.ca>) és un programari lliure per la gestió i publicació de publicacions en sèrie

<http://pkp.sfu.ca/?q=ojs>

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

PKP | PUBLIC KNOWLEDGE PROJECT

Revistas Científicas Complutenses

Universidad Complutense de Madrid

Revistas Científicas Complutenses

Q términos de búsqueda ☐ Revistas ☒ Texto completo

Listado alfabético de revistas

Búsqueda avanzada

Revistas por area y materia

Ciencias

Biología
Farmacia
Física
Geología
Matemáticas

Ciencias de la Salud

Enfermería, Fisioterapia y Podología
Medicina
Psicología
Veterinaria

Ciencias Sociales

Bibliotecología y Documentación
Ciencias de la información
Derecho
Economía
Política
Sociología
Trabajo Social

Humanidades

Bellas Artes
Educación
Filología
Filosofía
Geografía
Historia
Historia del Arte

Novedades

Revistas complutenses en los Journal Citation Reports

Tutorial: Controla tus derechos, facilita el acceso abierto

Nueva interfaz de la Web of Knowledge

OpenAIRE da libre acceso a los resultados de la investigación financiada por la Unión Europea

Papeles de Derecho Europeo e Integración Regional

Revistas complutenses con factor de

<http://revistas.ucm.es/>

Revistas Científicas Complutenses

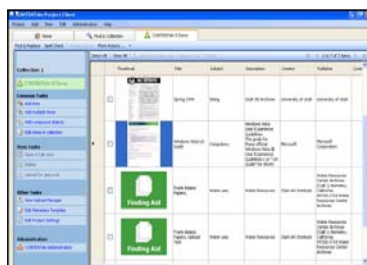
- La Universidad Complutense de Madrid és una universitat pública amb seu a Madrid. Es considera la successora de la fundada al 1499 a Alcalá de Henares. És la universitat espanyola amb un major nombre d'estudiants presencials (85.000 al curs 2010-11). Ofereix 180 titulacions
- La Biblioteca Complutense té un pressupost anual de 1,3 M€ (2010). Al 2008 era de 2,4 M€
- El portal de Revistas Científicas Complutenses és un repositori institucional que inclou els articles científics de les publicacions realitzades per la pròpia universitat
- OJS, 9.900 registres

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

CONTENTdm

- CONTENTdm és un programari propietari que comercialitza DOC6 (OCLC).
- S'usa majoritàriament en repositoris d'imatges, però administra tot tipus de formats
- A Espanya el cost per llicència és d'uns 6.000 €

<http://www.contentdm.org/>

CONTENTdm®
Digital Collection Management Software

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Fundació Joan Miró

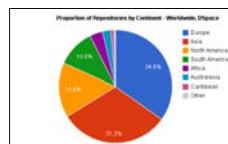
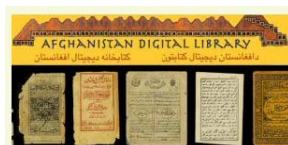
- La Fundació Joan Miró va obrir al públic l'any 1975. De titularitat privada amb seu a Barcelona, té com objectiu difondre i protegir l'obra de l'artista Joan Miró (1893-1983)
- El seu museu compren més de 14.000 peces de l'artista, així com d'altres contemporanis (Duchamp, Calder, Chillida)
- La col·lecció de la fundació és accessible mitjançant una senzilla classificació per tècniques i època cronològica, així com per cerca avançada en el text lliure
- El repositori facilita la divulgació de la Fundació, i també en les sales del museu, mitjançant pantalles tàctils
- CONTENTdm, 1.000 registres

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

DSpace

- DSpace és un programari de codi lliure massivament usat a Espanya i a la resta del món
- Creat inicialment pel MIT (Massachusetts Institute of Technology) i Hewlett Packard, actualment és la comunitat internacional la que manté actiu el sistema
- Destinat principalment a documentació textual (articles, tesis, comunicacions...).

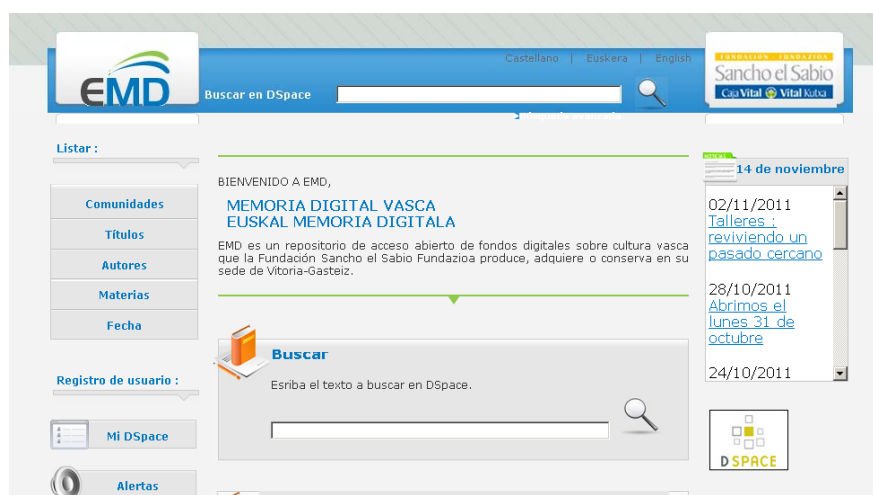

<http://www.dspace.org/>

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Memoria Digital Vasca

<http://www.memoriadigitalvasca.es/>

Memoria Digital Vasca

- La Fundación Sancho El Sabio va ser creada l'any 1955, té des de 2009 l'objectiu de difondre la cultura vasca en *open access*
- El repositori Memoria Digital Vasca (=Euskal Memoria Digitala) conté manuscrits, mapes, material gràfic, monografies i revistes, descrits i classificats en base a un sistema propi de 1.400 epígrafs
- DSpace, 3.000 registres

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012

RUA, Repositori Institucional de la Universitat d'Alacant

Buscar en RUA

Búsqueda avanzada

Principal

- Docencia
- Institucional
- Investigación
- Revistas y Comunicaciones
- Asuda
- Glosario
- FAQ's sobre Derechos de Autor
- Contacto
- Sobre RUA
- Estadísticas

Registrarse para:

- Recibir actualizaciones por correo
- MLRUA
- Editar perfil

RUA. Repositorio Institucional de la Universidad de Alicante

Bienvenido al Repositorio Institucional de la Universidad de Alicante.

RUA ofrece acceso abierto al texto completo en formato digital de los documentos generados por los miembros de la Universidad de Alicante en su labor de docencia e investigación.

El objetivo de RUA es dar mayor visibilidad a la producción científica y docente de la Universidad, aumentar el impacto y asegurar la preservación de dicha producción.

RUA recoge todo tipo de materiales digitales, tanto preprints como postprints, comunicaciones a congresos, documentos de trabajo, materiales docentes y objetos de aprendizaje, revistas editadas por la Universidad de Alicante, etc.

Introduzca un texto para buscar:

Áreas en RUA

Elija un Área para navegar por sus comunidades.

Blog de RUA

¿Cómo depositar documentos en RUA?

El depósito de documentos en RUA se realiza mediante el auto-archivo por parte de sus propios autores. Si usted es un investigador y/o docente de la Universidad de Alicante y quiere archivar sus documentos en el Repositorio Institucional de la UA, póngase en contacto con el Director del Grupo de Investigación o Departamento del que forme parte, o directamente con nosotros.

Derechos de autor

Si necesita conocer la política sobre derechos de autor de una revista o editor para saber si

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

<http://rua.ua.es/>

RUA

- La Universitat d'Alacant és una universitat pública creada l'any 1979
- 28.000 estudiants al 2009 / 50 titulacions
- La Biblioteca de la UA gestiona el repositori RUA, amb l'objectiu de recopilar, gestionar i preservar la documentació digital generada pels membres de la universitat i per promoure l'accés obert als resultats de la seva recerca
- Conté tot tipus de formats (articles, *preprints*, *working papers*, informes tècnics, comunicacions a congressos, llibres, tesis, imatges, etc.)
- DSpace, 18.000 registres

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Fedora

- Fedora (Flexible Extensible Digital Object Repository Architecture) és un programari lliure creat l'any 1997 per diverses institucions americanes
- El sistema permet gestionar col·leccions de documents complexes (vídeo, audio, bases de dades), a més de convencionals (articles, etc.)
- Al 2009 Fedora i DSpace van anunciar la seva fusió, a DuraSpace

<http://fedora-commons.org/>

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Repositori de la UNED

<http://e-spacio.uned.es/fez/>

Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)

- La UNED (Universidad Nacional de Educación a Distancia) és una universitat pública d'àmbit estatal. Creada el 1973, ofereix estudis a distància
- Al 2010 = 200.000 estudiants i 227 M€ de pressupost
- El repositori de la UNED conté els articles de les revistes digitals de la universitat, manuals escolars i recursos educatius, actes de congressos propis i els fons antics digitalitzats
- Fedora, 12.000 registres

e-spacio
UNED

UNED

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct.2012.

EPrints

- EPrints és un programari lliure dissenyat al 2000 per contenir dipòsits digitals de recerca universitària
- Darrera de DSpace, és un programari ampliament usat que admet tot tipus de formats

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

<http://www.eprints.org/>

RIBEI

<http://ribei.org/>

Repositori de la Red Iberoamericana de Estudios Internacionales

- El Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos va ser creat a Espanya el 2001 amb l'objectiu de ser un foro d'anàlisi i discussió de temes internacionals. Té la seu a Madrid
- Conjuntament amb altres organismes va crear la Red Iberoamericana de Estudios Internacionales, i al 2011 el seu repositori, en el que les institucions poden dipositar els seus treballs relacionats amb la temàtica objecte de la Red
- EPrints, 42 registres

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

RIBE Red Iberoamericana de Estudios Internacionales

Greenstone

- Greenstone és un programari lliure creat al 2002 en el marc del New Zealand Digital Library Project a la University of Waikato
- La UNESCO ha participat en el seu desenvolupament, és per aquest motiu que nombroses iniciatives de centres sota l'estela UNESCO usen aquest programari

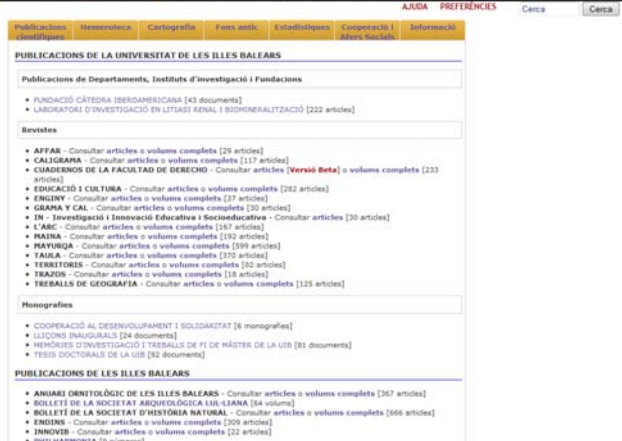

<http://www.greenstone.org/>

**greenstone digital
library software**

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Biblioteca Digital Illes Balears

<http://ibdigital.uib.es/>

Biblioteca Digital de les Illes Balears

- La Universitat de les Illes Balears és una universitat pública amb seu a Palma de Mallorca creada al 1978
- Al 2010 = 15.000 estudiants i 85 M€ de pressupost
- La seva Biblioteca Digital conté bàsicament articles i tesis doctorals de la seva comunitat universitària. Amb el temps, s'han afegit materials cartogràfics i digitalització del fons antic
- Greenstone, 20.500 registres

Lluca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct. 2012.

Programari (5)

- Si el repositori conté únicament imatges, i és per ús personal, domèstic, o d'un centre amb mínims recursos, pot ser una bona idea usar alguns dels sistemes gratuïts, com Picasa, Flickr, o Omeka

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

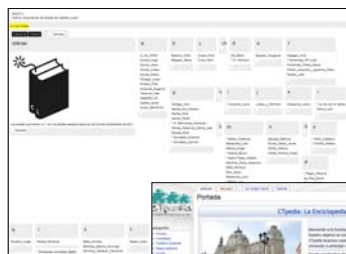
Programari (6)

- Són nombroses les institucions que han creat programari a mida:
 - Per desconeixement del mercat
 - Per voluntat de comptar amb una arquitectura específica
 - Per usar eines senzilles que poden servir per un repositori senzill

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Programari (7)

ADACYL, Archivo Documental de Artistas de Castilla y León
<http://www.adacyl.org/>

CTpedia: la Enciclopedia Participativa de Cartagena
<http://www.ctpedia.es/>

Memoria de Madrid
<http://www.memoriademadrid.es>

Llueca & Reoyo. Repositoris digitals. COBDC oct 2012.

Pràctiques amb Dspace i CONTENTdm

Dspace a E-LIS

<http://eprints.rclis.org/>

Dspace a E-LIS

- Preparar el material i la descripció del seu contingut (<http://eprints.rclis.org/cms/guidelines/>)
 - Nom normalitzat de l'autor/s (<http://www.iralis.org/>)
 - Classificació JITA (<http://eprints.rclis.org/cms/jita/>)
 - Resum en anglès i V. O.
 - Paraules clau en anglès i V. O.
 - Dades descriptives
 - Drets
- El PDF del document

D. Libraries as physical collections

- DA. World libraries.
- DB. National libraries.
- DD. Public libraries.
- DD. Academic libraries.
- DE. School libraries.
- DF. Government libraries.
- DG. Private libraries.
- DH. Special libraries.
- DI. Science libraries.

iralis® International Registry for Authors:
Links to Identify Scientists

Dspace a E-LIS

<http://eprints.rclis.org/>

CONTENTdm a DOC6

OCLC™ The world's libraries. Connected.

CONTENTdm User Support Center

user name [Forgot password?](#)

[About OCLC](#) [News and Events](#) [Contact us](#)

CONTENTdm Overview | CONTENTdm in Action | Free Evaluation | Order | User Support Center

CONTENTdm®
Digital Collection Management Software

CONTENTdm® makes everything in your digital collections available to everyone, everywhere. No matter the format — local history archives, newspapers, books, maps, slide libraries or audio/video — CONTENTdm can handle the storage, management and delivery of your collections to users across the Web.

[Download brochure](#)

[Learn more at \[www.oclc.org/contentdm\]\(http://www.oclc.org/contentdm\) >>](#)

CONTENTdm User Support Center
Log in for tutorials, guides, downloads, and info to help you learn about CONTENTdm.

user name [Forgot password?](#)

[Register](#) First-time users must register

Featured Collections

- [Historical Children's Literature Collection](#)
University of Washington Libraries
- [Leah Hunt Digital Collection](#)
University of Iowa
- [Murals of Hoffman Island](#)
Claremont University Consortium
- [Ratton Crawford Collection of Jazz Photography](#)
Hogan Jazz Archive, Tulane University

CONTENTdm News

- [CONTENTdm Featured Collections: October 2012](#)
- [Increasing visibility of libraries' unique digital content](#)
- [CONTENTdm Featured Collections: September 2012](#)

<http://www.doc6.es/asp/ProductsDetail.aspx?ambito=Productos&id=17>

En síntesi (1)

- Les unitats d'informació han de conèixer la planificació estratègica de la institució (i participar, si és possible)
- Iniciar un procés de disseny i implementació d'un repositori digital ha de partir necessàriament d'un pla que sigui coherent amb l'entitat que finançarà i impulsarà la nova eina

En síntesi (2)

- Les lleis de propietat intel·lectual vigents en la majoria de països obliguen a obtenir permisos dels propietaris dels drets morals i/o materials per publicar en els repositoris, i en quins termes
- Els administradors de repositoris han de tenir el permís dels autors o propietaris dels drets per difondre les obres incloses

En síntesi (3)

- L'elecció entre un sistema local o extern de maquinari depèn de diversos factors, bàsicament econòmics
- Si la institució no té un equip informàtic estable i personal tècnic, serà més ràpid i econòmic començar ubicant el repositori en un sistema extern
- A llarg plaç, però, serà més car mantenir una estructura externa

En síntesi (4)

- L'elecció del programari es realitza en base al tipus de document a incloure i el volum previst d'usuaris
- No existeix un únic programari amb solucions per tots els casos
- DSpace, un programari lliure, és el més usat

Lectura recomanada

- Josep Vives (Universitat Politècnica de Catalunya).
“Aspectos de propiedad intelectual en la creación y gestión de repositorios institucionales”. *El profesional de la Información*, vol. 14, núm. 4 (Jul-Ago 2005).
<http://eprints.rclis.org/bitstream/10760/6505/1/267.pdf>

Fins dimarts!

Ciro Lluca, clluca@gmail.com
Sandra Reoyo, sandra.reoyo.tudo@gmail.com

